

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Főszerkesztő: Dr. BRÁJER LAJOS.

XXXVIII. évfolyam 137. szám.

Előfizetési árak:
Égész évre ———— 24 kor.
Félévre ———— 12 .
Negyedévre ———— 6 .
Egy hóra ———— 2 .
— Egyes szám ára 8 fill. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetési
irodáknak.

Megjelenik

vasár- és ünneppnapok kivételével
mindennap délután 5 órakor.

Szerkesztőségi iroda:

Nagybeeskerek,

Zápolya-utca 1-ső szám,

hová a lap szellemi részét illető
minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitiz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybeeskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizeté-
sek és a lap szétküldésére vo-
natkozó felszólalások intézendők.

Telefón 21. szám.

Nagybeeskerek, 1909.

Allam és város.

— június 19.

„Európában a magyar állam az egyetlen, amely a városok háztartási kiadásaihoz eddig semmivel sem járult, a városok anyagi erejének fejlesztésére gondot nemcsak hogy nem fordított, de az állami feladatok foganatosításának költségeit a városokról hárítván, sőt fejlődésképes jövedelmeit a maga részére lefoglalván, az életképesség feltételeinek megszerzésénél eddig egyenesen hátrányára volt a városoknak.“

Ez a kijelentés azért van macskakörök között ilyenmódon e cikk élére állítva, hogy ezáltal is nyilvánvaló legyen, hogy nem mi mondjuk. Mi is elmondhatnánk ugyan, ugyanazzal az erővel, de határozottabb, ha ezt a citátumot maga a vezető város, Budapest mondja meg nyíltan statisztikai hivatalának kiadásában megjelenő Városi Szemlében.

Persze az ilyesmit indokolni is kell. De nem kell félni, indokolva van Nem frázisokkal, hanem számokkal. Ez az érdemes munkát rengeteg hiteles statisztikai számanyagot halmoz össze a főnti kijelentés kétségtelen bebizonyítására.

Elsősorban lássuk meg belőle, hogy mik azok az állami funkciók, amiket az állam a városok nyakába vetett. Van egy egész sor. Itt az árvaszék. Az anyakönyvi kiadások. Az adóhivatal. Rendőrség. Katonai kiadások. Közegészségügyi költségek. Tanügy. És a fogyasztási adóval járó kiadások.

Az állam ugyan erre azt mondja, legalább eddig mindig azt mondta, hogy ezeknek a helyébe ad anyagi támogatást.

Mik ezek?

Ime: iskolai tandíjak, iparos és kereskedelmi tanonciskolák bevétele. Iskolai államszegély. A bor- és hús fogyasztási adó

bérletéből befolyó jövedelem. A fogyasztási adó kezeléséért az államkincstártól nyert beszedési jutalék. Anyakönyvi megtérítés.

Hogy ezek a nagy állami kegyek milyen formában nyilvánulnak meg s hogy milyenek a visszatérítések, arra talán elég példa az, hogy míg magunknál a törvényhatósági városoknál 85 ezer koronára rúgnak az anyakönyvi kiadások, addig az állam csak negyedfelezer koronát térít ebből nekik vissza. A rendezett tanácsú városok pedig az ő 46 ezer koronányi anyakönyvi kiadásaiért semmi-féle megtérítést sem kapnak.

A törvényhatósági városoknak az állami funkciók teljesítésével járó kiadások csaknem tízennygy millió koronányi költséget okoznak. Az összes megtérítés ezzel szemben az állam részéről valamivel több, mint ötödfél millió korona. A ráfizetés több, mint nyolc millió korona. Évenként. Mutatkoznék ugyan még a törvényhatósági városokban kétféle államszegély. Az egyik az állami italmérési jövedék tiszta jövedelméből eső részesedési atalány. Ez másfélmillió korona volna, Budapestet nem számítva bele.

De az állam annyi más egyéb jogos jövedelmet elvon a városoktól, hogy ez a másfél millió korona nemhogy szerzett jövedelemnek, de még az elvont jövedelmek igazság szerint.

Hát ilyen csudatekónyan jótékony keze van az államnak a városok, a törvényhatósági városok iránt.

Másfelől zug az ének: haladni, fejlődni, érvényesülni! Csapdossák az összes német Entwicklungstheoriákat a városok fejéhez. De a fejlődéshez való pénzt elszedi az állam az által, hogy a saját munkáit a városokkal végezteti.

Az eredmény: a városok elszegényedése. Pedig mit érne az állam falvak-

kal, kisvárosokkal és pusztákkal a városok nélkül? A pótdadó példátlan emelkedést mutat. Mindenütt, minden városban egyre növekszik s három évtized alatt husz, harminc, sőt ötven percentnyi az emelkedés.

Ennél több bizonyíték aligha kell arra, hogy milyen mostohán bánik az állam a városokkal s hangos figyelmeztetés ez arra, hogy ha csak az állam vakon nem akarja tovább maga alatt vágni a fát, sürgősen kell módokról gondoskodni, amelyek a városok helyzetét gyökeresen rendezik.

HIREK.

Tájékoztató.

A fürdő (telefon 118. sz.) minden nap reggeli 6 órá-tól kezdve az urak részére nyitva van; hölgyek részére minden hétfő, szerda és pénteken déltől 8/45 óráig délután. Ugyanazon napokon este 5-től 7 óráig urak részére is. Védőküldés részére minden nap délelőtt 12 óráig. A kádfürdő reggeltől este 7-ig nyitva marad. Zuhanyfürdő minden nap délután.

Június 21. Gyermekünnepe az ovodában.

Június 29. Lloyd-társulat közgyűlése.

Július 12. közgazdasági bizottság ülése.

— Hitelesítő közgyűlés. Torontál vármegye törvényhatósága ma délelőtt 10 órakor Botka Béla főispán elnöklésével hitelesítő közgyűlést tartott, a melyen hitelesítették a legutóbbi megyei közgyűlésről felvett jegyzőkönyvet.

— Ülések a városnál. Nagybeeskerek város tanácsa ma délelőtt 11 órakor dr. Perisics Zoltán polgármester elnöklésével ülést tartott, amelyen különböző folyó ügyeket intéztek el. — Ugyancsak ma délelőtt ülésezett a város iparhatósága is, amelyen ipari ügyekkel foglalkoztak.

— A szerb püspöki zsinat. Mint Karlóczáról jelentik, a szerb püspöki zsinatot Bogdanovics Lucian patriárka a jövő hétre egybehívta. A gyűlésen foglalkozni fognak a szerémmegyei egyházügyek vezetésé céljából megválasztandó koadjutori állás miként való szervezéséről, melynek értelmében a nemzeti kongresszusnak fognak előterjesztést tenni. A zsinat még a karlóczai szeminárium szabályzatainak megváltoztatását, a szeminárium ösztöndíjainak és alapítványainak kiosztását, a lelkészek fegyelmi szabályzatát és a kalugyereket (szer-

nem csak arról, hogy milyen kitűnő gépek kerülnek ki abból a gyárból s hogyan érte a dolgát a soffőr...

Az automobil kedvéért legyőzte a nő magában törekény gyöngédségét, természetének érzékenységét. Szembeszáll a veszedelemmel, kiteszi magát az időjárás viszontagságainak; nem kiméli finom bőrét, türi a taszításokat, a benzinnel szagát, a port, a szelet. Igen, mert nem lehet mindenkinek olyan tökéletes automobilja, mint Margit olasz királynénak. Az ő automobilja olyan, hogy egy istennő szekerének is beillik, mikor a szép szőke asszony, fehér ruhában, ékszerektől csillogva, a benn égő elektromos fénytől megvilágított kristályüvegek közé zárva, tova rohan előttünk.

Eddig még nem jöttek rá az orvosok, hogy az automobil használata árt-e a női szervezetnek, mint a bicikli, de az én felfogásom szerint más veszedelemmel jár, t. i. erkölcsi veszedelemmel. A biciklinél is jobban kiragadja az automobil a nőt a családi körből, az édes otthonból. Megszerettei vele a kósza nomád életet. Képtelenné teszi a magányos egyedüllétre, jóra való munkára, a komoly és üdítő olvasmányokra, a lélek fenköltésére s a végtelennel való egyesülésre.

Leginkább pedig attól félek, hogy e lázas sport megszokása, mely föltétlenül kizárja a nyugalmat és békétűrést, türelmetlenné s képtelenné teszi a női természetének és társadalmi állásának megfelelő foglalkozásra és kötelességekre.

Nevelni a gyermekeket, irni egy jóra való nemes irányu könyvet, ápolni a beteget, megteremteni a családi otthon: szerintem nem fér össze az automobil iránti szenvedéllyel. Vagy talán tévedek? Bár úgy lenne, kedves barátnőim!...

Olaszból: Cs. Papp József.

A „TORONTÁL“ tárcája.

Sóhaj.

Valahol messze, kék hegyek aljában
Futott a pajzán, kristálytisza ér,
Pázsitos partján füzek hajladoztak,
Akácvirágot renetgett a szél,
Nyúló vadrózsa orgonabokorral
Szerelmese öszszébb, öszszébb simult,
Hús árnyában kacagva, szivrepesve
Egy kis leány fehér álmodt...

Kezében lantot pengetően boljongott,
Igen, — dalolni ott tanultam én.
Aztán jöttek a vágys, szen-edélyek
S az életet lassan megismerem;
Csapongó álmok esáltak, tova szálltak
S amint megtépett, pusztá berkeken
Sugárt keresve jártam tétován,
Csak könybe lábbadt két deris szemem...

Az embervásár nyüzsgő renetegjén
Vihar tépázta legszebb álmodat...
Sötétlő, vészes fellegek borultak
S álmodnom többé már nem volt szabad!
Hol én boljongtam vad hínárvirágok
Megölték édes, ábrádos hitem,
A fényes nappól eltűnt egy sugár
S az nem jó vissza többé sohasem!

Dr. Radványné Ruttkay Emma.

A nők és az automobil.

(A „Torontál“ eredeti tárcája.)

Írta: Jolanda.*

Az automobil megölte a biciklit és másodrendű szerepre kárhoztatta a fogatot és a lovaglást.

*) A jeles olasz regényírónek „Éva királynő“ címmel megjelent legújabb könyvéből.

Az elegáns, fiatal, élénk vérű hölgy nem arról álmodik többé, hogy az ezüst pókhálóhoz hasonló kerékű biciklin szagaldjon tova a külváros poros utcáin; nem is arról ábrándozik már, hogy valamely előkelő „victoria“ vagy hatalmas „landauer“ vankosára dőlve robbogjon végig a sétateren; kare u derekát fekete ruhába szorítva, ügeln sem akar már tanulékony paripáján.

A modern asszony most arról ábrándozik, hogy egy olyan ékteleen köpenybe burkolja be magát, amely egészen eltakarja természetének szép vonalait. Sürü fátyolt köt az arcára s az automobil görcös rángatózásai, benzinnel-illat és por közegette rohan végig száz meg száz kilométer távolságokon, hogy Turinban reggelizhessen, Bolognában teázhasson, Florenzben ebédelhessen és Rómában vacsorálhasson. Rohan, de oly gyorsan, hogy szinte megrészegszik belé s elkábul a feje. Nem ismer távolságot, diadalt arat téren és időn.

Ez az automobil most a bálvány, az a borzasztó bálvány, mely emberáldozatot követel időről-időre. Ez az a szörnyeteg, amelyre a XX. század legszebb hölgyei csodálattal, sóvár s ily szemmel tekintenek. Ennek a szörnyetegnek tartogattják keztyüs kezüknek legédesebb szorítását, üde ajkuknak legragyogóbb és legbűszkébb mosolygását.

Most már nem az ékszer hozza kétségbe és teszi próbára az asszonyi erényt, hanem az automobil.

Most már nem a villát, a toalettet, a fogatot, a színházi páholyt irigyl gazdag barátnéjától, hanem az automobil.

Nem beszélnek többé divatról, (?) nem érdekli őket művészet, erzelmeik és irodalom, — csak az automobil.

Nem tárgyalnak ezentul művészek játéka-ról, eszmék szépségéről, gyermeknevelésről, ha-

zetesek) ügyeit fogja tárgyalni. A zsinat több fegyelmi ügygyel is fog foglalkozni.

— **Uj iparendélyek.** Az iparhatóság ma délelőtti ülésén a következő újabb iparigazolványokat adták ki: Pollák Jakab kárpos és asztalosnak. Szentesi N. ruhatisztítóknak és Láng András egyfogatu bérkocsisnak.

— **Az ovoda ünnepe.** A jótékony nőegylet ovodájában a szokásos gyermekünnepélyt folyó hó 24-én délután fél 5 órakor tartják meg, mely alkalomból a szülőket és gyermekbarátokat szívesen látja a nagybecskereki jótékony nőegylet.

— **Az erzsébeti uj körtöltés.** A földmivélségi miniszter annak idején leírt, hogy Erzsébetlak, Aradac és Felsőmuzslya községek árviz elleni védelmére új körtöltés létesítendő. A miniszternek ez az intézkedése szerfelett fontos a három község, de különösen Erzsébetlak lakosságára nézve, amelyek árviz, vagy gátszakadás esetén a körtöltés nélkül menthetetlenül elpusztulnának. Ez ügyben az érdekeltég a Tiszarmentesítő-társulat kiküldöttével Lowieser Imre központi főszolgabíró elnöklésével közös értekezletet tartott, amelyen megbeszélék a módozatokat s a részletkérdésekkel is behatóan foglalkoztak.

— **Állami és törvényhatósági szolgálat beszámítása a községi szolgálatban.** Krassó-Szörény vármegye legutóbbi közgyűlésén teljesítette a vármegyei jegyzői egyesület kérelmét, hogy az állami és törvényhatósági szolgálati időt a jegyzőknél és segédjegyzőknél a jegyzői szolgálati időbe beszámítsák. A határozat így szól: A vármegye közönsége az állandó választmány javaslatához képest a vármegyei jegyzői nyugdíjintézet 48—908. kgy. sz. a. hozott határozatát, melyben kimondja, hogy a törvényhatósági és állami szolgálatban eltöltött időt a jegyzőknél és segédjegyzőknél a jegyzői szolgálati időbe beszámítja, jóváhagyja azon feltétel mellett, hogy az államnál, vagy törvényhatóságnál eltöltött szolgálati idő a jegyzői szolgálati időbe csak az esetben számítható be, ha az azt kérelmező egyén ezen időtartamra eső nyugdíjárulékot a jegyzői nyugdíjalapba befizeti.

— **Az érettségi eredménye a felső kereskedelmi iskolában.** A helybeli állami felső kereskedelmi iskolában ma fejezték be a tegnapi megkezdett szóbeli érettségi vizsgálatokat a következő eredménnyel: A vizsgán részt vett 29 tanuló közül teljesen érett: Davidovics Zs., Hajdu József, jól érett: Keppich Leo, Blau Géza, Talesz Jakab és Ullmann M. Elégésgesen érett 17 tanuló, két hónapra visszautasítottak 6 tanuló.

— **A gör. kel. szentszék közgyűlése.** A temesvári gör. kel. szerb szentszék, mint már közöltük, hétfőn, e hó 21-én ugynevezett eparchiális gyűlést tart, amely előreláthatólag két teljes napot igénybe fog venni. A szentszéki gyűlésre a nagybecskereki hitközség részéről Pánics Dániel, dr. Zsupanszky Szlavkó, dr. Pánics Mladen és Magyarov Szvetozár vannak kiküldve, akik már holnap elutaznak Temesvárra.

— **A csukaszinü egyenruhák.** A múlt őszszel próbálták ki először a hadseregben a csukaszinü egyenruhákat, amelyek rendkívül célszerűeknek bizonyultak. Az újítás a kísérletekben teljesen bevált és most a hadvezetőség tovább menve, az egész vonalon behozza a csukaszinü egyenruha viselését. A napokban fog megjelenni erről az előírás.

— **Borus nyár.** Javában benne volnánk a nyarban, de két hét óta voltaképpen alig van nyoma a nyárnak. Az idei Medárd napja veszedelmesen igazolta azt a hagyományt, hogy ha Medárd napján esik az eső, negyven napig esik. Medárd napja óta ugyszólván mindennap esik az eső s emellett olyan hűvös őszi napok járnak, hogy a felöltő napközben is jól esik, este pedig egyáltalán nem lehet ellenni nélküle. Az égen alig van derű s a nyári napsugarat nem igen engedik a földre a szürke ólmos őszi felhők. A városokban, no és különösen a fürdőkben persze boszankodva járnak-kelnek az emberek a borus nyarban, de mi ez a mezők szomorú életéhez. Mert bizony rossz hírek jönnek a mezőkről nálunk Torontálban. A sok esőzés folytán a gabona sok helyen rozsdásodik, itt-ott az üszög is jelentkezik, azonkívül pedig, főleg Közép-

Torontálban a gabona alacsony és gazos, alig ígér aratásra holdankint három-négy méter-mázsát. A szalmatermés is csak közepesen aluli lesz. S ha ehhez még június végén hirtelen hőség támad, akkor pedig következik a gabonának a másik veszedelme: a hűtés. Ez azután elpusztítja azt is, ami megmaradt... Szóval kinn a mezőkön borus és szomorú igazán most a nyár. Később azután majd fokozatosan szerteárad a szomorúság a városokba, falvakba, mindenfelé, ahol enni akarnak az emberek, mert a kenyér ára rettenetesen emelkedik, úgy hogy sok-sok milliőnknek talán csak ünnepnapon jut a kenyérből. Bizony bizony méltán kutathatja sóváran milliők szeme az égboltozatot a verőfényért, a nyári sugárért, a derűért — az életért.

— **Az év derekán.** Julius elsején az év derekára érünk. Az elmúlt fél év tele volt eseményekkel és most sines kilátásunk csöndes időkre. Amikor pedig ennyi az esemény, jó szolgálatot tesz mindnyájunknak az újság, amely meghozza a szenzációk hírét, az események leírását, Politikai és társadalmi riportok jobban érdekelnek bennünket a legérdekesebb regénynél. Ez a legjobb olvasmány és e téren a vezető szerep a Magyar Hirlap-é, amely pompás riportjaival országszerte ösmert. A Magyar Hirlap politikája: magyar, iránya: magyar, tendenciája, törekvése, célja és eszköze: a magyar szó, a magyar eszme, a magyar érzés terjesztése. Rovatai bőveket, értesülései elsőrangúak, megbízhatók és igazak. A napi események regisztrálásán kívül egész csomó szórakoztató rovata van a Magyar Hirlapnak, amelynek specialitásai ezek a vidám és komoly rovatok, amelyeket csak olyan gondolat szerkesztenek, mint az egész lapot. A Magyar Hirlap előfizetési ára: 1 évre 28 kor., félévre 14 kor., negyedévre 7 kor., egy hónapra 2 korona 40 fillér.

— **Harmincszentdős jubileum.** A vállalkozói kar, az építőiparosság és a fakereskedelem nagy olvasottságnak örvendő szakközlönye, a Vállalkozók Lapja most töltötte be fennállásának harmincadik évét. Ritka szaklap dicsekedhetik azzal, hogy harminc évén át munkálkodhatott olvasói szellemi és anyagi jólétén és ritka szaklap állíthatja, hogy önzetlen munkásságával oly eredményt ért el, mint a Vállalkozók Lapja, a melyet Lakatos Lajos, Sós Izor és Komor Marcell építész más jeles szakemberek közreműködésével oly kiválóan szerkesztenek, hogy ma már alig akad hazánkban mérnök, építész, építőmester, kőművesmester, vagy egyéb az építőipar terén működő szakember, aki a Vállalkozók Lapjat ne járta volna vagy hétről-hétre ne olvasná. A Vállalkozók Lapja az ország minden vidékén előforduló építkezésekről, szállításokról, faeladásokról hétről-hétre kimerítően beszámol és ezzel módot nyújt arra, hogy olvasói a kinálkozó munkaalkalmat megragadják, de közli egyszerűsággal a középítkezések és közszállítások dolgában tartott versenytárgyalások eredményeit is; megírja, kik kaptak építkezéseket és szállításokat, hogy a kisiparos és kereskedő érintkezésbe lépessen mindig a vállalkozóval. A műszaki pályázatok, az üresedésben levő állások, a műszaki újdonságok is teret találnak a lapban és aki alkalmazottat keres, azt is meglegli e lap révén. Szerkesztősége és kiadóhivatala Budapesten VII., Erzsébet körút 8. szám alatt van. — Mutatványszámot olvasóinknak szívesen küld.

A könnyen oldódó szappan a ruhát gyorsan tisztítja s a piszkot eltávolítja, anélkül azonban, hogy a fehérnemű fonálzatát megtámadná. Ellenben a nehezen oldódó szappannal való dörzsölés a fehérneműnek ártalmas. Minden takarékos háziasszony tehát a könnyen oldódó „Szarvas”-jegyű „Schicht-szappant fogja más szappannal szemben előnyben részesíteni. Tisztaságáért 25.000 koronával szavatolunk. 437/3—1.1

— **A Modern Szinpad vendégjátékai.** Budapest legérdekesebb és legnépszerűbb művészgárdája: Nagy Endre kabaretja, a „Modern Szinpad” legközelebb két estén vendégszerepelt a fővárosunkban. A nagyérdekességű vendégszereplés első estéje e hó 23-án, második estéje pedig 24-én lesz a Rózsa-szállodában. Nagy Endre, az ismertnevű magyar író természetesen maga vezeti mindkét kabaret-előadást, a melyeknek ő lesz a konferencier-ja, éppen úgy, mint a budapesti előadásokon, a melyekkel éppen az idei szezonban a legnagyobb művészi sikereket aratta. A két kabaret-estén a most záródott budapesti szezon legnagyobb sikerű magánszámait és kis-

darabjai — énekes hohozatok, szatirikus egyfelvonások, paródiák és tréfás jelenetek — kerülnek előadásra a kabaret ismert és népszerű művészeinek és művésznőinek előadásában. Mindkét estén husz-husz kabaretszám mellett előadásra kerül „A magyar cabaret” című jelenet, melynek során a legmodernebb magyar poéták és komponisták dalai kerülnek előadásra. Ezekben kívül az első est műsorán szerepelnek: Az államtitkár ur, A divat, Az Urániában, Az apache és a Zsuzsi című kis darabok; a második est műsorán pedig: A kettős légyott, A fogorvos előszobájában, A revolverdráma és A színügyi bizottság című kis darabok. Nagy Endrén kívül, aki maga is fellép a darabokban, a kabaret elsőrendű tagjai közül Németh Juliska, Ferenczy Károly, Fábrián Kornélia, Sajó Géza, Szász Ilona és Kóváry Gyula vesznek részt. Kezdeté este fél 9 órakor. Fentartott hely 3 korona, belépőjegy 2 korona.

— **Az anyakönyvi hivatalból.** A nagybecskereki anyakönyvi hivatalban legújabbán a következő bejelentések történtek:

Házasságok: Pandurov György, gk. napszamos és Gruity Szmiljana, gk.

Születések: Muntján Vazul, gk. napszamos, leánya. — Tyuresin Miklós, gk. földmives, fia. — Nagy Ágnes, rk. napszamos, leánya. — Devity Sándor, gk. napszamos, leánya. — Radanov János, gk. földmives, leánya. — Venczel Sándor, rk. fogházor, fia. — Brunet Antal, rk. ispán, leánya. — Lázity Radivoj, gk. fuvaros, leánya. — Szmederevcevic Tadea, gk. eszmadia, fia. — Ispanovics Miklós, rk. háziszolga, leánya.

Halálozások: Németh János, rk. 19 hónapos, bélhurut. — Nenád András, gk. 52 éves napszamos, koponyatörés. — Racz János, rk. 16 éves, tüdővész. — Didity Szvetozárné, gk. 18 éves, tüdővész. — Radovancev János, gk. 72 éves városi szegény, aggkór. — Ninkov Hajnalka, gk. 14 éves, tüdővész. — Dabity Vitályos, gk. 30 éves napszamos, genyverűség. — Radovancev Leposzava, gk. 8 éves, veselob. — Brancs András, gk. 38 éves napszamos, tüdővész. — Özv. Tesin Sebóné, gk. 65 éves, veselob. — Özv. Bélin Döméné, gk. 65 éves, aggkór. — Draganov Milosné, gk. 26 éves, tüdővész. — Marácz János, rk. 70 éves napszamos, hashártyagyulladás. — Gruity Péter, gk. 66 éves gyümölcsáros, agyaguta.

Ha rossz a gyomra, már holnap reggel igyék éhgyomorra fel pohár Ferenc József-késérűvizet. A kellemetlen érzések csakhamar megszűnnek és étvágya fokozottabb mértékben fog visszatérni. Ezen rég idők óta népszerű és valóban ritka természeti gyógykincset a legjelesebb orvosok állandóan ajánlják. 1917/8

Tisztaságaért 30.000 korona kezesség.

Többet észszel mint erővel!

Schicht-szarvaszappan

Beható tanulmányozások

eredményezték, hogy Schicht-szarvaszappan minden vízben — akár meleg vagy hideg, kemény vagy lágy — gyorsan és erősen habszik; könnyen hatol a szövetbe, meglegelő gyorsan oldja a szennyet, anélkül, hogy a szövetnek legkevésbé is ártalmára voln a SCHICHT-szarvaszappan teljesen

tiszta és ment maró anyagoktól; évtizedek óta egyenlő minőségben a legjobban vizsgált és előállítva. Használata minden tisztítási célra és mind a legújabb mosáshoz a jónak és ész parancsolata és mind a háztartásban jelentősen megkímélt időt, munkát és pénzt.

437/c—4.3

Valódi szép

Panamakalapot 20 koronáért Liptay Dezső

274—50.13

csak most van alkalma vásárolni, míg a készlet tart.

uridivat-áruház

Nagybecskerek.

Amateur-fényképészeknek! Általános elismert kitűnő szalon és uti fényképészeti készülékek, felülmúlhatatlan minőségű pillanat kézi apparátusok, valamint mindenféle fényképészeti cikkek Moll A. cégnél (Bécs, I. Tuchlauben 9. cs. és kir. udvari szállító) kaphatók. — Ezen üzletág alapított 1854-ben. — Kivánatra nagy képes árjegyzéket bérmentve küld a cég. (b)

Törvényszék.

§ A nyári szünet a bíróságnál. A nagybecskereki kir. törvényszéknél és járásbíróságnál július elsején kezdődik a nyári szünet, amikor a bírák szabadságidejét a következőképpen osztották be:

A törvényszéknél: Alföldy Ede törvényszéki elnök: augusztus 14-től szeptember 24-ig.

Benedek Jenő törvényszéki bírósági elnök: július 2-től augusztus 12-ig.

Szilágyi Lajos törvényszéki bírósági elnök: július 2-től augusztus 12-ig.

Junga Aladár törvényszéki bírósági elnök: egyelőre nem kíván szabadságra menni.

Junker János törvényszéki bírósági elnök: július 2-től augusztus 12-ig.

Rektorisz Károly törvényszéki bírósági elnök: augusztus 14-től szeptember 24-ig.

Szabó Béla törvényszéki bírósági elnök: augusztus 14-től szeptember 24-ig.

Putics Oktáv törvényszéki bírósági elnök: július 2-től augusztus 9-ig.

Dr. Kis János törvényszéki bírósági elnök: július 2-től augusztus 12-ig.

Dr. Szathmáry Ödön törvényszéki bírósági elnök: július 19-től augusztus 22-ig.

Bödecher Dezső törvényszéki albirósági elnök: július 2-től augusztus 12-ig.

Július 2-től augusztus 12-ig terjedő időben a büntető ügyeket a büntető felelősségi és vádtanácsi, valamint a vizsgálóbírói ügyek kivételével, Junga Aladár bírósági elnök, a telekkönyvi, váltó, kereskedelmi és csőd ügyeket Rektorisz Károly bírósági elnök és a többi polgári ügyeket Szabó Béla bírósági elnök látja el.

A vizsgálóbírói ügyeket július 2-től augusztus 12-ig Szabó Béla bírósági elnök, a büntető felelősségi és vádtanácsi ügyeket pedig július 18-ig dr. Szathmáry Ödön és július 19-től augusztus 22-ig Junga Aladár bírósági elnök látják el.

Járásbíróságnál: Broncs Ernő és Lovas Mihály járásbíró július 4-től augusztus 16-ig terjedő szabadságra mennek, amely idő alatt Binder József albirósági elnök helyettesíti őket. Binder József albirósági elnök szabadsága augusztus 16-tól szeptember 27-ig terjed.

TÁVIRATOK

A válság.

A király nyara.

Budapest, június 19. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Bécsből sürgönyzik, most már bizonyos, hogy a király nem jön Budapestre, amennyiben e hó 30-án az uralkodó már Ischlbe utazik. Ischlből a király július 4-én a Trauern-vasut megnyitására utazik, azután visszautazik Ischlbe, ahol a nyarat tölti.

A Kossuth-kormány.

Budapest, június 19. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint függetlenségi körökben beszéltek, körülbelül már egész bizonyosságra vehető, hogy a király már legközelebb megbizta Kossuth Ferencet a kormányalakítással. Egy miniszteri listát is kolportálnak már, amely szerint a Kossuth-kabinet a következőképp alakulna: Miniszterelnök Kossuth Ferenc, belügyminiszter Justh Gyula, pénzügyminiszter Lukács László, kereskedelmi miniszter Batthányi Tivadar gróf, kultuszminiszter Apponyi Albert gróf, igazságügy-miniszter Holló Lajos, földmívelési

Teleky Arvéd gróf, a király személye körüli miniszter pedig Zichy Aladár gróf. Természetes, hogy ezt a listát csak híreszteléseként lehet venni.

Wekerle bécsi utja.

Budapest, június 19. (A „Torontál” eredeti távirata.) Jól értesült politikai forrásból jelentik, hogy Wekerle Sándor miniszterelnök holnapután, hétfőn Bécsbe utazik s kedden kihallgatásra jelentkezik a királynál.

Lukács László akciója.

Budapest, június 19. (A „Torontál” eredeti távirata.) Justh Gyula ma folytatta Lukács Lászlóval a tanácskozásokat. A tanácskozásokon, hir szerint, arról beszéltek, hogy Justh Gyula bírja rá Kossuth Ferencet, hogy Lukács Lászlóval hivatalosan tárgyaljon.

Budapest, június 19. (A „Torontál” eredeti távirata.) Bécsből jelentik: Egy Lukács Lászlóhoz közelálló politikus, aki Lukács szándékaival és missziójával teljesen ismerős, a „Neue Freie Presse” tudósítója előtt kijelentette, miszerint nincs kizárva, hogy a magyar politikai pártok az utolsó percben minden ellentétet el fognak simítani egymás között s felretéve minden személyes kérdést, igyekezni fognak a jelenlegi többséget fenntartva, a kibontakozást lehetővé tenni. A ki Lukácsot és terveit ismeri, — mondja a politikus — tisztában van azzal is, hogy ez az eshetőség éppenséggel nem buzza keresztül Lukács terveit, mert ő maga is azon a véleményen van, hogy a kibontakozást, a mennyire csak lehetséges, a jelenlegi többséggel kell keresztülvinni s ha látná, hogy a koalíció hajlandóságot mutat erre, Lukács volna az első, aki javasolná az uralkodónak, hogy a kibontakozás ezen az alapon indíttassék meg.

Tanácskozás Kossuthnál.

Budapest, június 19. (A „Torontál” eredeti távirata.) A déli órákban ma Kossuth Ferencnél hosszabb tanácskozás volt, a melyen részt vettek: gróf Apponyi Albert, gróf Andrássy Gyula és Justh Gyula.

A függetlenségi párt és a választói jog.

Budapest, június 19. (A „Torontál” ered. táv.) A függetlenségi párt hivatalos lapja a választói jogról ezeket írja:

„Igen, újból ismétljük, hogy a mostani parlament feladata a választási reform megalkotása. És ha ő felsége óhajtja ezt a reformot: adjon módot a függetlenségi pártnak arra, hogy megcsinálhassa. Az, hogy gróf Andrássy nem akarja, még nem lehet ok e feladat mellőzésére. Hiszen meg lehet azt csinálni gróf Andrássy nélkül is. De abból a módból, melyet a Lukács László kísérlete involvál, a függetlenségi párt nem kér. Ez a függetlenségi párt nem kell. De olyan nagy jelentősége van a kérdés magyar nemzeti szellemében való megoldásának, hogy ha a király is akarja, okvetlenül meg lehet találni a módját annak, hogy Kossuth Ferenc vezérlete alatt a függetlenségi párt elegendő tehessen annak az ígéretnek, melyet a koalíció tett a királynak is, a nemzetnek is.”

A német császár és a cár találkozása.

Budapest, június 19. (A „Torontál” eredeti távirata.) Szentpétervárról sürgönyzik: A császártalálkozásról illetékes helyről azt közlik, hogy a két uralkodó közötti

tanácskozásnak főpontja egyes balkán-problemák fölötti megállapodás. Azonkívül a lengyel-kérdés is szóba került. Bár bizonyos, mondja továbbá a forrás, hogy a német császár látogatása nem irányul az angol-orosz entente megbontására, de a német császár odaigyekezett hatni, hogy biztosíték nyujtassék aziránt, hogy az angol-orosz egyezmény sohasem irányuljon Németország ellen. A Magyarország-Ausztria és Oroszország között felmerült differenciák egyelőre nem időszerűek s azért nem is volt szabad azokat érinteni.

A magyar főudvarnagyi bíróság elnöke.

Budapest, június 19. (A „Torontál” ered. táv.) Mint a hivatalos lap mai száma közli, a király Wolff Károlyt kinevezte a magyar főudvarnagyi bíróság elnökévé.

A váci választás.

Budapest, június 19. (A „Torontál” ered. távirata.) Mint Vácáról jelentik, az ottani pótválasztás tegnap este ért véget s az az eredménye, hogy dr. Preszly Elemér függetlenségét Miltényi szintén függetlenségi ellen 923 szótöbbséggel képviselővé választották.

Kereskedelmi szerződésünk Szerbiával.

Budapest, június 19. (A „Torontál” eredeti távirata.) Belgrádból érkező jelentés szerint Milovanovic szerb külügyminiszter a jövő hó elején külföldi utra indul s elsősorban is Bécsbe megy, hogy a velünk kötendő kereskedelmi szerződés dolgában az első lépéseket megtegyje.

Határidő üzet.

Budapest, június 19. (A nagybecskereki Lloyd-társulat távirata.) A mai tőzsdén déli zárlatkor a következő árakat jegyezték: Buza (októberre) 27.50 — —
Rozs (uj) 20.64 — —
Zab (uj) 15.50 — —
Tengeri (júliusra) 15.76 — —
Tengeri (uj) 14.26 — —

MUSCHONG-BUZIÁSI-FÜRDŐ
BUZIÁSI PHÖNIX-ÁSVÁNYVIZ

Orvosilag ajánlva. Vese és hólyagbajoknál, a vesemedence idült hurutjainál, húgykő és főveny-képződésnél, a légutak és a kiválasztó szervek hurutos bántalmainál kitűnő hatásúnak bizonyult.

Kapható a fölerakathán:

Fendler József cégnél Nagybecskerek

Ferenc József-tér.

Árak: 1/2 lit. „Phönix”-viz 32 fillér, 1/1 lit. „Phönix”-viz 44 fillér, palackonként. (528—124)

Közgazdaság.

A „Hermes” Magyar Általános Váltóüzlet R.-T. (Budapest) heti jelentése a tőzsdetorgalomról és a pénzpiacról.

Budapest, június 17.

A tőzsde a lefolyt héten is az üzletlenség jegyében állott és a terméklátásokra vonatkozólag érkezett kedvezőbb hírek sem voltak képesek az irányzatot megszüldíteni.

A belpolitikai helyzet tekintetében fennálló bizonytalanság is tartózkodásra inti a közönséget, dacára annak, hogy az egyre tartó pénzbőség okul szolgálhatna arra nézve, hogy a közönség az egyes magas jövedelmezőségű értékpapirokban vásárlásokat eszközöljön. A részvénypiacon nagyobb vásárlások eszközöltettek rimamuránvi vasmű részvényekben, azon csoport részéről, mely már huzamosabb idő óta jelentkezett mint vevő ezen papirban, továbbá jó kezek részéről magyar vasúti forgalmi részvények vásároltak nagyobb tételekben, kapcsolatban azon hírrel, hogy a társaság üzletmenete nagyon kielégítő és

Főlépnek:

Nagy Endre, Németh Juliska, Ferenczy Károly, Fábán Kornélia, Sajó Géza, Szász Ilona, Máhr Nándor.
Karmester Szirmay Albert.

NAGY ENDRE CABARETJA MODERN SZINPAD

Budapest legérdekesebb és legnépszerűbb művészgárdája

JUNIUS 23. ÉS 24-ÉN A „RÓZSA”-SZÁLLODA KERTHELYISÉGÉBEN

Helyárak: fentartott hely 3 korona, belépő 2 korona.

Kezdeté este fél 9 órakor.

Jegyek már kaphatók a „Rózsa”-szállodában.

Minden este műsoron van 20 Cabaretszám és a

„MAGYAR CABARET”

című jelenet.

597-3.1

a legújabb létesített orosz üzlet nagyon jó eredményre nyújt kilátást. Salgótarjáni kőszénbánya részvények némileg gyengébb irányzatot követtek, ugylászik összefüggésben azzal, hogy a küszöbön lévő új részvénykibocsátásra való tekintettel egyes részvényesek régi részvénybirtokuk csökkentésére eladásokat eszközöltek.

A járadékpiacra nagyon csekély mederben folyik az üzlet és úgy a 4%-os magyar korona-járadék, valamint a zálogleveleknek különféle kategóriái stagnáló árfolyamok mellett kerülnek forgalomba.

Tartós szilárdságot tanusít a sorsjegypiac és ennek indoklására utalás történik arra, hogy a legközelebbi években a régi sorsjegyek közül több kategória a sorsolási időtartam lejártá folytán el fog tűnni, amint pl. a budai sorsjegyeknek éppen a legutóbbi napokban volt utolsó huzásuk. A folyó hó 25-iki huzás alkalmából a magyar jelzáloghitelbanki konverzionális nyereménykötvények képezték nagyobb kereslet tárgyát, de emellett bécsvárosi, osztrák hitelintézeti és 1864-es sorsjegyek iránt is érdeklődés mutatkozott.

A pénzügyviszonyokat illetően jelentjük, hogy nálunk a pénzbőség egyre tart, szemben Németországgal, ahol a kamattételek inkább feszültebbeknek mondhatók.

□ **A hivatalos termésbecslés.** A földművelésügyi miniszter most teszi közzé első ezidei termésbecslését. Ebből megtudja az ország, hogy azok a hióbbírek, melyek a várható termésről forgalomban voltak, nemcsak hogy igazaknak bizonyulnak, hanem — fájdalom — még rosszabb a helyzet, mint ahogy a legnagyobb pesszimisták hitték. A miniszter ugyanis a várható termést így becsüli:

	1909. június 15.	1908-ban volt végeredmény
m é t e r m á z s a		
Buza	33,435.700	41,423.229
Rozs	11,268.600	12,190.421
Árpa	14,294.800	12,263.031
Zab	12,364.900	10,184.926

E szerint kerek nyolc millió métermázsával kevesebb búzánk lesz, mint tavaly volt, ami egyedül ennél az egy gabonaneműnél — csak normális árat véve alapul — több mint kétszázmillió koronányi hiányt jelent a termés értékében. Az a tény, hogy árpa és zabtermésünk a tavalyival szemben két-két millió métermázsányi többletet enged remélni, igen csekély vigasz az általános helyzet kedvezőtlen volta mellett.

Felelős szerkesztő: **SOMFAI JÁNOS.**

Nyiltér.

(E rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a szerk.)

Étvágytalanság, emésztési zavarok legkönnyebben megszüntethetők Rohitschi Tempel-forrásvíz időnkénti élvezete által. Régibb keletű, vagy idült ilyenmű bajoknál a Styria-forrásvíz (erősebb hatású) előnyösebben használható.

Magyarországi főraktár:

Hoffmann Józsefnél, Budapest
V., Báthory-utca 8. sz. a.

Vérköpésben, szívbajban és asthmában szenvedő embereknek az újabb kísérletekből kiderült, hogy ilyeneknek egyedül

LUHI ERZSÉBET gyógyvíz

ajánlatos fogyasztásra, mely ezek mellett nemcsak a húgyszervek betegségeiben legjobb víz, hanem a legkitűnőbb borvíz és enyhén sós íze miatt mindenki, még a legkisebb gyermekek is szívesen veszik magukhoz a gyomor és légső hurutos megbetegedésénél.

Megrendelhető a forrásbirtoknál **SZOLYVÁN**, (Beremegyében) és Budapesten, V. Zoltán-utca 11.

Telefon: 42-55.

Telefon: 42-55

(561-4.2)

Eljegyzési
Lakodalmi
Damast
Eolienne

Selyem

Seidenfabrikt. Henneberg in Zürich.

48/2-8.5

2366/1909. sz.

A csenei járás főszolgabirájától.

Hirdetmény.

A csenei járási utibizottság 1909. évi május hó 3-án megtartott ülésében elhatározta, hogy a kiépített **tamásfalva-ótelek-öregfalui járási közut** 0.8 klm. utszakasz fentartására 1000 m³, csene-bobdai járási közut 0.5 klm. utszakaszra 500 m³ és kisjécsa-nagyjécsai járási közut 0.4 klm. utszakaszra 60 m³, összesen 1560 m³ lukareczi bazalt, vagy borossebesi trachit tört kő beszerzése szükségeltetik.

Az ajánlat külön a lukareczi bazalt és külön a borossebesi trachitra adandó be.

A fent említett tört kő beszerzés és szállítása biztosítása céljából **f. évi julius hó 5-ik napjának d. e. 0 órájkor** a csenei főszolgabiró hivatalos helyiségében zárt ajánlati versenytárgyalás tartatik.

A versenyzeni óhajtok felhívtnak, hogy a vonatkozó zárt ajánlataikat kitűzött nap d. e. 10 órájáig alólirott utibizottsági elnöknel annyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

Az ajánlathoz az általános feltételekben előirt engedélyezett költségösszeg 5%-nak megfelelő bántépénz csatolandó.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a hivatalos órákban a járási főszolgabirói hivatalnál megtekinthetők.

Csene, 1909. évi június hó 7-én.

Uzbasich,
főszolgabiró,
utibizottsági elnök.

598-3.1

ELADÓ.

6 drb borszék, egy gyerekszék, egy négyüléses gyerekkocsi (rugóval, ponny-ló, vagy kecske befogható), 3 drb nagy agave (aloe), egy ágy, kerti padok, asztal és több apróság **Uri-utca 3. sz. a.**

595-x 1

Serravallo

jéle

CHINA-BOR vastartalommal

Hygienikus készítés Bécs 1906. Államdíj, díszoklevél és nagy aranyérem.

Erőítő szer: gyöngékedők, vérszegények és lábadozó betegek számára.

Étvágygerjesztő, idegerősítő, vérjavító ital.

Isa kellemes. Több mint 5000 orvos elismerés.

J. SERRAVALLO és kir. udv. szállító Trieste-Barcola.

Megrendelhető minden gyógyszerárban. 1/2 literes palack K. 2.60, 1 literes palack K. 4.80

ELŐPATAK gyógyfürdő

kiváló jó eredménnyel használható a gyomor-, vese-, hólyag- és a méhurutos bántalmaknál, máj- és lép-bajoknál, köszvény és csuszál, altesti pangásoknál, valamint bármely az idegesség alapján fejlődő betegségeknek. (502-6.4)

A nagyhirű előpataki gyógyvizek orvosi javaslat szerinti ivása, összekötve a megfelelő és itt feltalálható kiegészítő gyógyeszközökkel (meleg- és hidegfürdők, vizgyógyintézetű kezelés, massage, svédorna, diätikus étrend) rendkívül kedvező eredményt mutat fel.

Fürdő-idény: május 15-től szeptember 15-ig.

Vasuti állomás: Földvár és Sepsiszentgyörgy, honnan állandó olcsó kocsiközlekedés van. Lakás, ellátás olcsó és választékos. Az elő- és utóidényben (május 15-től június 15-ig és augusztus 20-tól szeptember 15-ig) a gyógy- és zenedíjnak fele fizetendő, lakások 50%-kal és ellátás is sokkal olcsóbb.

Az előpataki ásványvíz, mely a szénsavdus égvényes vasas vizek között első helyet foglal el, mint gyógyeszköz háznál is használható és üdítő, kellemes ital, tisztán vagy borral vegyítve nagy kedveltségnek örvend. Itthon és a külföldön évenként egymillió palacknál több kerül forgalomba.

Szétküldési hely: Előpatak, de kapható a legtöbb városban és nagyobb kereskedésben.

Prospektust kívánatra ingyen küld az igazgatóság.

HIRDETÉSEK

FELVÉTEKNEK A

„TORONTAL”

KIADÓHIVATALÁBAN.

Házeladás.

Sarokház, jól menő üzlettel

együtt, kedvezményes fizetési

feltételek mellett, betegség

miatt azonnal eladó.

Cím megtudható a kiadóhivatalban.

1909. évi május hó 1-étől már állandóan kapható!

Magyar forrás. Húgyhajtó és húgysavoldó Magyar forrás.

SZULTÁN-FORRÁS

Nagyon kellemes, tiszta ízű, szénsavban gazdag, dus Lithion-tartalmú ásványvíz.

Gyógyító és üdítő ital.

Dus Lithion-tartalma következtében sikerrel alkalmazható vese-, húgykő- és hólyagbajok esetében, továbbá a légző- és emésztő-szervek hurutos bajainak gyógyítására.

SZULTÁN Lithion-gyógyforrás-vállalat.

Kutkezelőség és központi iroda: **EPERJES**. Igazgatóság: **BUDAPEST, VI., Ferenó József-rakpart 22.** — Kapható már külföldön is a következő városokban: Brüsszelben, Páris, London, Newyork, Ostendében.

Telefon Eperjesen: 74.

Telefon Budapesten III-93.

Főraktár Nagybecskerekén: **Ro'sa Béla** fűszerkereskedésében és azonkívül mindenütt kapható.

327-100.34

Egy tisztességes, 26 éves, nős
asztalos
alkalmazást
keres

folyó évi augusztus hó 15-ére

100 - 200 kor. óvadékkal

nagyobb gözmalomban, uradalom-
ban vagy nagyobb iparvállalatnál.

Beszél magyarul, németül és szerbül.

Cím megtudható a kiadóhivatalban.

Cs. és kir. udv. fogorvos

Dr. J. G. Popp

Magyarországon 1850. óta közkedveltségű, mint legerőteljesebb, legegészségesebb és leghatékonyabb fogszer.

Anatherin

száj- és fogvize 2.80, 2.—, 1.—
325b-9.2

Fog-crème 60 f. Valódi csakis,
ha céggel van ellátva.

A francia kozmetika diadala.

Tökéletes kebel érhető el az
ELIXIR LAVALIER által. Külső-
leg biztosan ható szer Lavalier-
től, Páris Ara üvegenként 8 K.
Kapható gyógytárakban, drogé-
riákban, illatszerkereskedések-
ben, vagy utánvét mellett

Lavalier-Dépot, Wien,
I., Karlsplatz 3.

587-26.1

**MESSINGER KAROLIN-FÉLE LEÁNYNEVELŐ-INTÉZET
NAGYBECSKEREKEN.**

A 6 év óta fennálló és a vallás- és közoktatásügyi miniszter által nyilvánossági
joggal felruházott Messinger-féle leánynevelőintézet a legmesszebb menő igénye-
ket is kielégítő ujonnan épített intézeti épületében a jövő tanév kezdetével

női háztartási és gazdasági tanfolyamot

nyit, melynek célja a nőt élethivatásának megfelelő gyakorlati kiképzésben részesíteni
és emellett a női munkák rendszeres tanításával a nők keresetképességét fokozni.

A leánynevelőintézet tagozatai:

1. 4 osztályu elemi iskola.
2. 4 osztályu polgári leányiskola.
3. 1 évfolyamu kereskedelmi irányu továbbképző tanfolyam.
4. 2 évfolyamu háztartási tanfolyam, amely áll: a) főző iskolából, b) fehér-
varró osztályból, c) felsőruhavarró osztályból, d) divatáru cikkek készítésére ren-
dezett rendkívüli tanfolyamokból.

GONDOS NEVELÉS.

MODERN INTERNÁTUS.

Bővebbet az értesítők, melyeket kívánságra szívesen küld

A MESSINGER KAROLIN-FÉLE LEÁNYNEVELŐ-INTÉZET IGAZGATÓSÁGA.

553-x.3

A SZÉPSÉG!

Minden hölgynek kétségtelenül legfőbb vágya,
hogy mentől szebb legyen s hogy ezen célját elér-
hesse, megragad minden alkalmat, a legképtelenebb
dolgokkal kenegetve arcát. — A legtöbb esetben
saját kárára teszi ezt, mert nemcsak, hogy szép
nem lesz, hanem ellenkezőleg sok esetben tönkre
teszi arcborát úgy, hogy igen hosszú idő, gondos
ápolás kell ahhoz, hogy ismét helyrehozza.

Az a világon egyedülálló siker, melyet Gutori
Földes Kelemen aradi gyógyszerész Margit-Crème-jével
elért (különösen Francia- és Németországban), sok emb-
ert arra bírta, hogy ezt a világhírű, ártalmatlan és az
arc minden tisztáltsága (szeptó, majtól, kiütések
sib) ellen páratlanul és csodálatosan ható szert utá-
nozzák. — Természetes, hogy ez senkinek sem sike-
rül, mert a Margit-Crème készítésének titkát senki
más nem ismeri, mint a feltaláló és készítő s épen
azért, mert a titkot soha senkire sem bízta, hanem
minden egyes készítményt maga állít elő, a Margit-
Crème mindig egyforma, annak kidolgozása a leg-
gondosabb, tehát hatása is rögtön és biztos. —
Ovakodjunk tehát arcunkat mindenféleképpen kezegetni
és használjunk oly szert, melyet angol, amerikai és
francia hírneves orvosok is ajánlanak, mint egyedül
biztos és ártalmatlan szert az arc szépítésére és a
szépség megőrzésére. — Ez a világhírű szépítőszert
a Földes-féle Margit-Crème, mely már 4-5 napi hasz-
nálat után teljesen átalakítja az arc bőrét, eltünteti
a szeplőket, majtólakat, kiütéseket, bőrráktat, mit-
esszert, arc- és kézvérosséget. Az arc ideális szép,
üde és ifjú lesz s a mellett a Margit-Crème teljesen
ártalmatlan.

Ara: kis tégely 1 korona, nagy tégely 2 korona,
Margit-szappan 70 fillér és Margit-pouder (fehér, rózsás
és crème színben) 1 K. 20 fillér. — Ezen szerek
mindegyike külön is használható. — A Földes-féle
Margit-Crème kapható a világ minden nagyobb gyógy-
szertárában, ahol pedig raktáron nem volna, tessék
egyenesen a készítőnek így címezve írni: Földes
Kelemen gyógyszerész, Arad.

Kapható Nagybecskerekén:

**Basch Ernő, Jakobi Armin Kellner
József és Kollarich Gábor** gyógyszeré-
szeknél. **Melkuhn Dezső** drog.

306a-8.5

AKI legjobban szerkesztett,
teljesen független nagy
napilapot járattatni óhajt, fizesse elő

AZ UJSÁG-OT!

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egy évre K. 28.—

Félévre „ 14.—

Negyed évre „ 7.—

Egy hónapra „ 2.40

* Az Ujság terjedelme rendszeren
* 28-32-36 oldal. Vasárnap és
* ünnep-
* napokon **60-100** oldal.

548-4.3

Megrendelési cím:

AZ UJSÁG kiadóhivatala

Budapest, VII. kerület Rákóczi-ut 54-ik szám.

MOLL-FELE SEIDLITZ-POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A.-féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a legmakacsabb gyomor és alvételzavarok, gyomorgörcs és gyomorhív, rögzült székrekedés, májgátalom, vértelenség, aranyor és a legkülönbözőbb női betegségek ellen e jeles házi szernek évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett.

Ára egy lepecsételt eredeti doboznak K. 2.—
Hamisítások törvényileg fenyegetnek.

MOLL-FELE SOS-BORSZESZ

csak akkor valódi, ha mindegyik üveg Moll A. védjegyét tünteti és a „Moll” feliratu ónozzal van zárva.

Moll-féle sósorszesz nevezetesen mint fájdalom csillapító bedörzsölési szer közzvény, csusz és meghülés egyéb következményeinél legismertebb népszerű. —

Egy ónozott eredeti üveg ára 2 korona.

5-75.24

Főszékhely

Moll A. gyógyszerész cs. és kir. udvari szállító által
Bécs, I., Tuchlauben 9 szám.

Videki megrendelések naponta postautánvét mellett teljesíthetnek
A vaktárban tessék határozottan MOLL A. aláírással és védjegyével ellátott készítményeket kérni.

2340/1909. sz.

593-3.2

Pályázati hirdetmény.

A tomasováci körorvosi állásra pályázatot hirdetek.

Az orvosi kört Bótos, Orlovát és Tomasovác községek alkotják Tomasovác székhelyvel.

A körorvos évi fizetése 2400 korona, szabad lakás és 2 öl tüzifa; nappali látogatásért 1 kor., éjjeli látogatásért 2 kor. látogatási-díj és Tomasovác községben a husszemle után szedhető díjak.

Felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy pályázati kérvényüket, az 1908: XXXVIII. t.-c. 7. §-ában előirt minősítésüket igazolva, hozzám ez évi július 15-ig nyújtsák be.

A választást a pályázatok beérkezése után fogom kitűzni s erről a pályázókat ki fogom értesíteni.

Antalfalva, 1909. évi június hó 15.

Zsiros, főszolgabíró.

A világ legtökéletesebb szépitő szere

402-20.16

a Hajós-főle aradi

Ibolya-Creme.

Ideális gyorsan tüntet el szeplőt, májfoltot, bibircset, bőrvörösséget és bármely arc-tisztatlanságot.

Az elegáns hülyközönségnek kedvence szépitőszere. A párisi és londoni hygienikus kiállításokon az összes kiállított szépitőszerek közül az első díjat nyerte el. (Diszoklevél a nagy aranyérmekkel.)

Ára egy tégelynek 1 K. Dupla nagyságu tégely 2 K. Óvakodjunk értéktelen utánzatoktól; a bevásárlásoknál csakis Hajós-főle Ibolya-Cremet tessék kérni és elfogadni.

Kapható a készítőnél:

HAJÓS ÁRPÁD gyógyszer-tárában ARAD.

Nagybecskereken: Melkuhn Dezső ur drogeriájában,

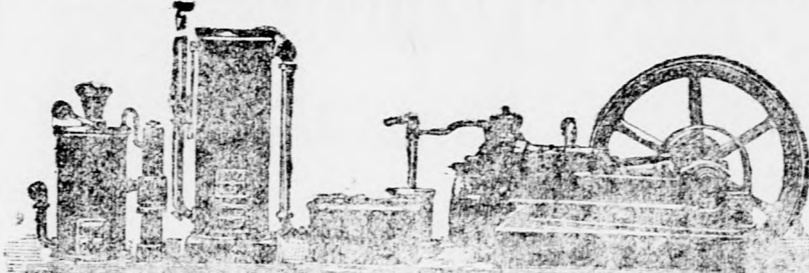
továbbá minden nagyobb gyógyszer-tárban.

Oseers és Bauer

190b-26.18

kizárólagos motorgyár

Wien, XX. Dresdnerstrasse 81-83a. Magyarországi fióktelep: Budapest, VI., Podmaniczky-u. 18

BENZIN LOKOMOBILOS

cséplőszerelvények a legszolidabb kivitelben.

Benzinmotorok. Szivogazmotorok.

A jelenkor legolcsóbb üzemereje 2-3 fillér üzem-költség óra-lőerőnkint. Több száz telep üzemben. Elsőrendű szolid gyármány. — Kedvező fizetési feltételek. — Költségvetés és árjegyzék ingyen.

Benzinlokomobilos cséplőszerelvényeink a többek között a következőknél tekinthetők meg üzemben:

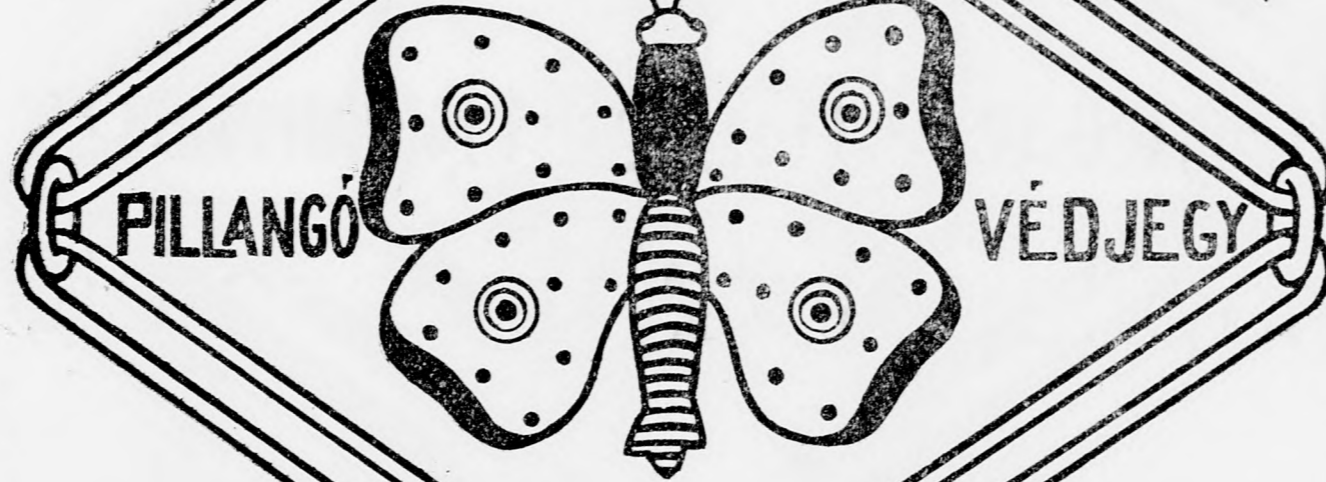
Bagi Barnabás, Jászladány,	10 HP. cséplőszerelvény	S. Tóth Marton, Kunszentmárton,	12 HP. cséplőszerelvény
Szalisznyo János, Czegléd,	12 „ „	Magocsi János, Monori tanyak,	6 „ „
V. Miklós János, Új-Kecske,	10 „ „	Vaucsik Istvan, Keczel, Pest m.,	4 „ „

Aradon a „FEKETE SAS” szálloda, kávéház, étterem kiadó.

594-2.2

Közelebbi felvilágosítást ad
Dr. TOLNAI JÁNOS ügyvéd, Arad.

TORONTÁLI CIPŐGYÁR

NAGYBECSKEREK.

NAGYBECSKEREKI EGYEDÜLI ELARUSÍTÓ-HELY

WEINBERGER K. KÜLÖNLEGESSÉGI CIPŐKERESKEDÉS

592-2.2

Védjegy: „Horgony”

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régiónek bizonyult házi szer, mely már sok év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult közzvényél, osztnál és meghűléseknel, bedörzsöléséppen használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossak legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzessel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K.-80, K. 1.40 és K. 2.— és úgyszólván minden gyógyszer-tárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest. DE Richter gyógyszer-tára az „Arany oroszlánhoz”, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

Mindennapi szétküldés.

ELADÓ HÁZ.

Perlaszon egy ház szabadkézből eladó. A vételár nem egyszerű szerre fizetendő. Bővebb felvilágosítást levélileg maga a ház tulajdonosa

MIXICH JÁNOS nagyikindai lakos készséggel ad.

Valódi brünni szövetek

az 1909 évi tavaszi és nyári idényre.

Egy szelvény 8-10 m. hosszu teljes férőruhához (kabát, nadrág és mellény) elegendő, csak	1 szelvény 7 korona
	1 szelvény 10 korona
	1 szelvény 12 korona
	1 szelvény 15 korona
	1 szelvény 17 korona
	1 szelvény 18 korona
	1 szelvény 20 korona

Egy szelvényt fekete szalonruhához 20.— K.-ért szünetgyel felöltözövel, turistalódent, selyemkangarut stb. stb. gyári áronkint küld a mint meg-bizható és szolid cég mindenütt ismert posztó-gyári raktár

SIEGEL-IMHOF Brünn.

Minták ingyen és bérmentve.

Az előnyök, a melyeket a megárvadó élvez, ha szünetgyel felöltözövel, turistalódent, selyemkangarut stb. stb. gyári áronkint küld a mint meg-bizható és szolid cég mindenütt ismert posztó-gyári raktár